

Zápis z 20. zasedání Monitorovacího výboru IROP

Datum konání:	21. listopadu 2023, od 10:00 hodin
Místo konání:	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR_AVI
Jednání řídil:	Mgr. Leo Steiner, předseda MV IROP
Zapsala:	Ing. Eva Krouželková

Program zasedání

1. Úvodní slovo předsedy Monitorovacího výboru IROP
2. Úvodní slovo zástupce Evropské komise
3. Projednání programu 20. zasedání Monitorovacího výboru IROP
4. Informace o stavu realizace programu
5. Zpráva o plnění evaluačního plánu IROP
6. Různé
7. Závěry z 20. zasedání MV IROP

Zúčastnění členové, náhradníci a osoby pověřené plnou mocí

Steiner Leo, Mazal Rostislav, Linhart Tomáš, Miškovičová Helena, Komoňová Hana, Bučilová Radka, Pati Viktor, Lukáš Štefan, Grygarová Kateřina, Franěk Petr, Tabery Josef, Ulrich Michal, Kacerovský Josef, Špatenka Jan, Hůlková Gabriela, Hoffman Filip, Čech Pavel, Navrátil Jiří, Florian Jan, Gailly Yvonna, Schönherrová Eva, Sedláček Milan

Zúčastnění hosté

Hlavatá Andrea, Pešková Sára, Koubková Naděžda, Pekárek Aleš, Fišerová Martina, Čikarová Helena, Žiak Miloslav, Brodská Jana, Krouželková Eva, Rulcová Simona, Ševčíková Ivana, Kuchyňková Iva, Illínová Sandra

Usnesení ze zasedání

Monitorovací výbor Integrovaného regionálního operačního programu (MV IROP)

I. Schválil

- a) Program 20. zasedání MV IROP;

II. Projednal a vzal na vědomí

- a) Informaci o stavu realizace programu:
- Výhled na dočerpání alokace programu a připravenosti k ukončení programu
  - Aktualizace harmonogramu výzev pro 2023
  - Informace k rizikovým a spícím projektům v programu
  - Stav realizace projektů z ReactEU a FAST CARE
  - Rekapitulace a shrnutí revize programového dokumentu IROP
  - Aktuality z auditů a kontrol
- b) Zprávu o plnění evaluačního plánu IROP

1. Úvodní slovo předsedy Monitorovacího výboru IROP

Leo Steiner, předseda MV IROP

Přivítal účastníky 20. zasedání MV IROP a zahájil jednání.

2. Úvodní slovo zástupce Evropské komise

Andrea Hlavatá, Evropská komise

Na úvod konstatovala, že je to jeden z posledních Monitorovacích výborů IROP 2014–2020, a poděkovala za spolupráci na přípravě již několikáté revize programu vedoucí k dočerpání všech disponibilních prostředků.

Dále poznamenala, že legislativa STEP se nevyvíjí podle předchozích představ, a její přijetí do konce roku 2023 je nereálné, protože prozatím nebyla nalezena shoda napříč institucemi EU. Ujistila, že EK je připravena na nápor souhrnných žádostí o platbu v souvislosti s ukončováním období 2014–2020, a na závěr poděkovala za efektivní řízení rizikových projektů, které nejsou ani zdaleka jen specifikem ČR, ale i dalších zemí, především s ohledem na probíhající energetickou a finanční krizi, přičemž v tomto směru je EK připravena vycházet členským zemím maximálně vstříc.

3. Projednání programu 20. zasedání Monitorovacího výboru IROP

Leo Steiner, předseda MV IROP

Představil program 20. zasedání MV IROP.

4. Informace o stavu realizace programu

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Zahájil informace o stavu programu třemi zásadními sděleními:

1. Následující půlrok bude hlavním cílem ve spolupráci s Centrem pro regionální rozvoj dovést všechny projekty k úspěšnému dokončení realizace a proplacení;
2. ŘO vytvořil podmínky pro stoprocentní dočerpání alokace programu;
3. 12 667 projektů s největší pravděpodobností dokončí realizaci a bude jim proplaceno 162 miliard korun.

Dále zmínil uzavřené výzvy od posledního monitorovacího výboru, to byla jedna výzva (106. výzva zaměřená na podporu uprchlíků z Ukrajiny, kde byly předloženy tři projekty).

Pak se věnoval projektům v REACT-EU, kde bylo již 43,7 % proplaceno příjemcům, to znamená, že možná rizika, která jsou spojená s dočerpáním dodatečné alokace, nemohou být větší než polovina té alokace.

Prezentoval celkové číslo certifikovaných prostředků vůči Evropské komisi, a to 87 % celkové alokace.

Uvedl, že predikce předložených žádostí o platbu na Centrum pro regionální rozvoj pro leden 2024 je 600 ks z těch projektů, které končí realizaci k 31.12.2023.

Helena Miškovičová, Centrum pro regionální rozvoj

Zmínila, že doposud Centrum zpracovalo přibližně 19 000 žádostí o platbu, což je zhruba 200–300 žádostí o platbu měsíčně, tudíž počet 600 žádostí o platbu není vnímáno jako něco dramatického, ale byla provedena řada opatření v průběhu administrace žádostí o platbu. Probíhají individuální jednání s příjemci, všechny páteřní zakázky z projektů jsou zkontrolovány a budou se již kontrolovat pouze dodatky k výběrovým řízením.

Uvedla důležité nastavení priorit tak, že prioritou práce na Centru pro regionální rozvoj je IROP 2014-2020, nicméně je vyčleněna i kapacita pro IROP 2021-2027. Je domluveno využití kapacity kolegů z evropské územní spolupráce, v jejichž oblasti není první čtvrtletí roku 2024 tak kritické.

Na závěr doplnila, že vyhodnocování situace probíhá na týdenní bázi a jednání s ŘO IROP jsou velmi operativní.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Dodal, že přípravu na tohle období začal ŘO s Centrem pro regionální rozvoj již před rokem a půl. Byla připravena metodologie, proškoleny administrativní kapacity a zahájena práce s příjemci.

Poté prezentoval na číslech plnění predikcí souhrnných žádostí o platbu, za prvních 10 měsíců toho roku bylo v souhrnných žádostech o 4,6 miliardy korun víc, než bylo v plánu.

Dále se věnoval významu a vývoji přezávazkovaní za poslední tři roky. Matematické vyjádření přezávazkovaní programu je 5,5 mld Kč za předpokladu naplnění úspor v projektech. V těchto výpočtech je neovlivnitelná veličina vývoj kurzu české koruny vůči euru.

Připomněl příběh z minulého programového období, kdy přibližně rok před koncem programového období intervenovala Česká národní banka vůči koruně. A najednou jenom díky změně kurzu koruna-euro, přibyla v programu miliarda a půl korun českých. Je tedy nezbytné brát v úvahu makroekonomické predikce ministerstva financí.

Navázal dalším aspektem ukončování programu, a to je flexibilita. Z nařízení vyplývá, že do 15 % je možné mezi prioritními osami přesouvat na konci období alokaci čistě matematicky, aby byl přečerpaný celý program. Prezentoval vývoj alokace programu, graficky odlišené původní prioritní osy v IROPu, potom přibýly prostředky REACT-EU, naposledy se prostředky rozšířily o FASTCARE. V IROPu brání v té flexibilitě fakt, že ne všechno je flexibilní se vším. A zároveň mezi různými kategoriemi regionů také nelze využít flexibilita. V přezávazkovaní je

tedy nutné zohlednit, z jakých prostředků budou úspory, anebo nedočerpání a mezi kterými prioritními osami bude možné udělat zápočty v rámci té flexibility. Na základě předpokladu dokončování rizikových projektů, je reálný odhad 2,1 mld Kč. Čili to přezávazkování, které původně bylo 10 miliard (o 10 miliard víc bylo vydáno právních aktů, než byla alokace programu), je nakonec k dnešnímu dni 2,187 mld Kč.

Dál pokračoval s prezentací věcného plnění programu. Nenaplněné indikátory jsou víceméně dva, a to délka zrekonstruovaných cyklostezek, která je naplněná na 31 % (nicméně délka vybudovaných nových cyklostezek je přeplněná na 114 %), potom samozřejmě sociální bydlení, kde výsledek bude odpovídat přibližně 1 983 sociálním bytům (včetně sociálních bytů, které jsou financované z komunitně vedeného místního rozvoje to bude přes 2000 sociálních bytů), nicméně i tak je to plnění pouze na 40 %. Z toho neplnění by neměly vzniknout nějaké finanční korekce ze strany Evropské komise. Dál zmínil další indikátor, a to je počet podpořených sociálních podniků. ŘO se na základě auditních zjištění zavázal, že zpětně překontroluje 100 % projektů v sociálním podnikání. Zpočátku to vypadalo, že velké množství projektů bude vracet dotaci, a proto byla původně v plánu úprava indikátoru v Programovém dokumentu. Ke změně nakonec po dohodě s Evropskou komisí nedošlo a vypadá to, že indikátor bude naplněný na 90 %, takže by neměl být považován za nenaplněný.

Helena Čikarová, ŘO IROP

Uvedla, že na konci roku 2023 vyvstal úkol vyhlásit další dvě výzvy, a to výzvu č. 107 a 108 v deváté prioritní ose, do této vytvořené prioritní osy se vyvedly ohrožené prostředky z šesté prioritní osy z fondu REACT-EU s územím dopadu celou Českou republikou. Tyto dvě průběžné výzvy budou vyhlášeny v prosinci letošního roku a ukončení příjmů žádostí bude v březnu 2024. Probíhají intenzivní jednání s oběma příjemci, a to s Úřadem práce a Magistrátem hlavního města Prahy. V případě 107. výzvy je příjemcem Úřad práce České republiky a alokace je 285 000 000 Kč. Ve 108. výzvě je příjemcem hlavní město Praha a organizace zřizované nebo zakládáné hlavní městem Prahou, alokace je stanovená na 123 000 000 Kč. Alokace je limitovaná tím, že minimálně 30 % z celé alokace deváté prioritní osy musí být čerpáno buď neziskovým sektorem anebo městy a obcemi.

Zároveň ve 106. výzvě bylo nutné posunout datum ukončení příjmu žádosti o podporu ze září na říjen letošního roku z důvodu nutnosti projednání na Zastupitelstvu hlavního města Prahy a dvakrát byla navýšena alokace. 105. výzva, která je zaměřená na Úřad práce, zůstává beze změn. Obě tyto výzvy jsou realizované ve specifickém cíli 8.1 tzv. fastcare, zaměřeném na pomoc ukrajinským uprchlíkům. Alokace 106. výzvy byla navýšena podle vývoje čerpání ve specifickém cíli 3.2 v kategorii více rozvinutých regionů nejprve o 64 milionů a další navýšení bylo o 19 milionů. Ve 105. výzvě byl předložen jeden projekt, kde probíhá administrace žádosti o platbu a u 106. výzvy, kde je příjemcem hlavní město Praha, se jedná se o dva projekty, kterým je vydán právní akt s předpokladem předložen žádosti o platbu v polovině prosince.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Doplnil k výzvam č. 107 a 108, že se jedná o výdaje, které již byly zrealizovány, a s ohledem

na vývoj rizikových projektů a vývoj kurzu budou žadatelé po dohodě s ŘO předkládat projekty na konkrétní částku.

Dál zrekapituloval situaci s dokončením postupů pro ukončování a mapováním rizikových projektů, z nichž nejrizikovější byly osloveny osobním dopisem pana ministra.

Vyjádřil pochvalu kolegům a kolegyním z NOKu za spolupráci při řešení rizikových projektů.

Uvedl, že probíhá formální sledování a výkaznictví na úrovni CRR a ŘO a jednou měsíčně odchází reporty i Národnímu orgánu pro koordinaci a Evropské komisi. Rizikové projekty jsou sledovány ve čtyřech kategoriích: nedokončené a nefungující projekty (43 nedokončených a 6 nefungujících, které nesplní všechny své výsledky nebo dočerpání k 31. 12. 2023). Jejich počty průběžně narůstají, ve spolupráci s CRR příjemce připraví žádost o změnu, po jejímž schválení se stane projekt tzv. nedokončeným nebo nefungujícím. Projekt pokračuje dál v realizaci, ale veškeré finanční plnění po 31. 12. 2023 jde na úkor příjemce. Z těchto projektů má velká část problémy například s kolaudací, ale jsou tam i projekty, které budou muset doplatit dokončení realizace svého projektu, ale hlavně nepřijdou o ty prostředky, které do té doby byly proplaceny. Další je kategorie trestní řízení, u kterých buď probíhá policejní nebo už i soudní řízení, celkem je takových projektů 50. Nicméně z těch 50 případů je přibližně 32 projektů v jedné jediné kauze zpracovatele výběrových řízení společnosti Via Consult. ŘO spolupracuje s Policií ČR.

Navázal na řeč Andrey Hlavaté z Evropské komise ohledně možné úpravy nařízení, že by se o rok posunulo ukončení celého programového období, především pro Řídící orgán a Centrum pro regionální rozvoj by to byl rok navíc na administraci žádostí o platbu, dokončování dokumentace k ukončování, a hlavně by to pomohlo u projektů s trestním řízením. U některých projektů by mohlo dojít k došetření a projekty, které by byly osvobozeny, by mohly být zahrnuty do certifikací. Protože pokud soudy rozhodnou později a zproští je obžaloby, tak to bude muset doplatit státní rozpočet.

Helena Čikarová, ŘO IROP

Krátce pohovořila o stavu finančního nástroje. Finanční nástroj se realizuje velmi úspěšně ve specifickém cíli 2.5, což je specifický cíl zaměřený na zateplování bytových domů. Byl spuštěn až v roce 2020 ve spolupráci se Státním fondem podpory investic (SFPI), a z celkové alokace 1 miliardy korun je v současné době částka 975 000 000 Kč už vyplacena konečným příjemcům. Po započtení odměny správci finančního nástroje, zbývá pouze 6 milionů doplatit konečným příjemcům. Jak se budou postupně vracet prostředky do finančního nástroje v těch splátkách, které budou splácet koneční příjemci, tak nastává potřeba řešit tzv. druhou obrátku finančního nástroje. K nastavení té druhé obrátky bude sloužit výstupní strategie a bylo rozhodnuto o aktualizaci předběžného posouzení na využití finančního nástroje, které je z roku 2014. Aktualizaci provedla opět společnost Deloitte. Jedná se o prostředky, které budou navracené od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2031, což je odhadem asi 400 000 000 Kč. Z aktualizace toho předběžného posouzení vyšlo, že v oblasti snižování energetické náročnosti v sektoru bydlení je stále potenciál. Deloitte posuzovali i vhodnost toho stávajícího správce finančního nástroje, jestli SFPI je i nadále vhodným správcem, a to bylo v aktualizaci potvrzeno. Nyní se poskytovali bezúročné úvěry konečným příjemcům, ale v současné době už je úroková sazba úplně jinde, než byla v roce 2019/2020, takže je navrhována zvýhodněná úroková sazba ve výši 2 % nebo

3 % s odstupňováním, čím kratší doba splatnosti, tím nižší úroková sazba pro konečné příjemce.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Zmínil revizi programového dokumentu 2.3, která byla Evropskou komisí schválena 16. 11. Jednalo se o převedení alokace z eGovernmentu do specifického cíle 8.1 na pomoc ukrajinským uprchlíkům a zároveň přesunutí části alokace z REACT-EU do deváté prioritní osy opět na pomoc ukrajinským uprchlíkům.

Přešel k dalšímu bloku, který se týká kontrol a auditů. Audit systému, který provádí Auditní orgán Ministerstva financí, konstatoval tradiční hodnotu za dvě, tzn. systém funguje, nicméně jistá zlepšení jsou nutná. Opakujícím se důvodem pro tohle hodnocení je nedodržování některých lhůt při administraci projektů. Ale jednalo se o jednotky případů a souvisí to především s kapacitami, v tomto případě extrémně s REACT-EU, kdy byl v krátkém čase vyhlášen velký objem výzev.

Z auditu operací je hotovo přibližně 25 auditů z 39 naplánovaných. Na grafu prezentoval auditované výdaje a chybovost, která v roce 2022 byla 0,42 % i přesto, že Auditní orgán zkontroloval dvojnásobek alokace projektů, než které auditoval dosud. V letošním roce to předběžně ze vzorku, který Auditní orgán dokončil, vypadá na 1,6 % chybovost.

Dál zmínil dvě kontroly NKÚ, jedna byla zaměřená na integrovaný záchranný systém, a byla ukončena bez finančních nálezů, nálezy se týkaly nastavení monitorovacích indikátorů a jejich vykazování. Druhá kontrolní akce byla zaměřená na infrastrukturu regionální zdravotní péče, tam byla drobná zjištění v oblasti nastavení podmínek výzvy návazné péče a jejich zacílení a opět provázanost indikátorů a cílů projektů.

Dál proběhly dva audity Evropské komise. Tematický audit, zaměřený na audit klíčových prvků řídicího kontrolního systému IROPu, proběhl u šesti příjemců. Jediné doporučení bylo upravit postup pro kontrolu finančního zdraví žadatelů a postup pro kontroly projektů po dobu pověření k výkonu SOHZ. Tam ŘO přijal opatření, že u těch výzev, kde se neověřuje podnik v obtížích a kde jsou i neveřejné subjekty, tak se budou kontroly finančního zdraví provádět, ale jsou jednotky výzev a velmi omezený okruh příjemců. Nicméně ten audit byl bez nějaké finanční korekce a stejně tak i druhý audit, který byl zaměřený přímo na REACT-EU. Tam bylo systémové doporučení týkající se toho, že Česká republika nemá úplně nastavené nástroje na kontrolu rizika případného dvojího financování. Pak tam byly drobné nedostatky při audit trailu, při vyplňování kontrolních listů.

Jako poslední zmínil nedávný audit Evropského účetního dvora, který se týkal práce Auditního orgánu (Ministerstva financí) na vzorku sedmi projektů. Závěry ještě nejsou k dispozici.

Na závěr prezentoval vyhodnocení komunikačních aktivit. Evaluaci realizoval Deloitte advisory a byla to poměrně zevrubná evaluace, bylo tam dost šetření a fokusních skupin a závěry jsou následující: klíčové zdroje informací pro žadatele a komunikační kanály jsou tři, a to je web IROPu, semináře pořádané ať už Centrem pro regionální rozvoj, tak ŘO, potom konzultační servis. Celkem dali 14 doporučení a nějaké praktické typy, jak zlepšit komunikační aktivity,

kteří jsou diskutováni v rámci pracovní skupiny pro publicitu.

Sára Pešková, Evropská komise

Zajímala se o rozdíl chybovosti, která vzrostla z těch 0,42 %, na 1,6 %. Jaký je důvod?

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Odpověděl, že neví, ale že je zatím dokončeno jen 25 z 39 auditů, takže je to tzv. hrubá chybovost, která bude ještě očištěna na té populaci a vzorku, z kterého vybírali auditované projekty.

Sára Pešková, Evropská komise

Ze svých poznámek uvedla další zjištění z evaluace komunikačních aktivit, že například návštěvnost facebookové stránky je stále nízká nebo že jazyk, kterým ŘO komunikuje, není tak srozumitelný pro širokou veřejnost, jak by mohl být. Zajímala se o opatření třeba i směrem do nového období.

Jana Brodská, ŘO IROP

Odpověděla, že evaluace je teď čerstvě dokončená, takže samozřejmě ŘO bude chtít nějaká opatření udělat. Na druhou stranu například facebook asi nikdy nebude mít desetitisíce sledujících vzhledem k povaze obsahu. Samozřejmě bude snaha zjednodušit jazyk pro veřejnost, kde jsou prezentovány projekty, ale ne pro příjemce, aby nebyli zmateni. Jsou to dva různé jazyky, kterými se musí komunikovat.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Doplnil, že příslušné administrativní kapacity jsou neustále vzdělávány. Je třeba najít vhodnou míru zjednodušení, aby to nevedlo k nedorozumění.

Andrea Hlavatá, Evropská komise

Dotázala se na možný nárůst rizikových projektů.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Odpověděl, že některé další projekty aktuálně konzultují možnost, že ukončení realizace nestihnou, takže u

nedokončených a nefungujících projektů může dojít k nárůstu. U projektů ohrožených trestním řízením je to nepředvídatelné. Je předpoklad hlavně u té kauzy Via Consultu, že to bude mít policie brzy dokončené. U těch projektů s touto kauzou spojených je pozastavené proplácení

a probíhá komunikace na dvouměsíční bázi s policií, kdy vždy řeknou, které projekty jsou očištěné a může se u nich proplácet, a naopak se šetření rozšiřuje na nějaké další fyzické osoby nebo právnické osoby. Ale nemělo by to znamenat větší objem rizika nedočerpání.

Andrea Hlavatá, Evropská komise.

Doplnila, že Evropská komise se staví kladně k využití finančních nástrojů v kohezní politice a je možné je realizovat i v sociálním bydlení.

Leo Steiner, předseda MV IROP

Doplnil za resort ministerstva pro místní rozvoj, že finanční nástroje na ministerstvu rozhodně nejsou na úbytě. Teď po aktualizaci Národního plánu obnovy má resort pro místní rozvoj z těch 220 mld zhruba 18 miliard korun k dispozici v rámci starých a těch nových komponent a polovina jde přes finanční nástroje. Týká se to zejména té oblasti bydlení. I v rámci národních programů jsou aplikovány finanční nástroje v oblastech, které jsou pro to vhodné, například komunikace.

Spočítal, že zhruba 1/5 všech prostředků financovaných ze státního rozpočtu v národních dotačních titulech na ministerstvu pro místní rozvoj jde přes finanční nástroj.

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Na závěr zmínil přípravy nového programového období vzhledem k tomu, že Národní orgán pro koordinaci již poprvé svolal pracovní skupinu koheze 2028+. Na ŘO probíhá interní diskuse a dělba činností, jak sledovat různá vodítka v dokumentech Evropské komise. Faktem je, že objem kohezní politiky bude pro Českou republiku menší i s ohledem na možného rozšíření Evropské unie dál na východ a jihovýchod. Je třeba počítat s tím, že bude třeba více témat realizovat formou finančních nástrojů. Také je třeba počítat s tím, že se některá území přesunou z méně rozvinutých do přechodových a doba, kdy bylo 85 % dotace a 15 % dal státní rozpočet je pryč.

5. Zpráva o plnění evaluačního plánu IROP

Rostislav Mazal, místopředseda MV IROP

Představil plánované evaluace a podrobně rozebral jejich rozpracování. Informoval i o nedokončených evaluacích, odkázal na spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a představil shrnutí z dosavadních evaluací IROP. Zmínil evaluace týkající se případové studie projektů a evaluace prioritních os 1 a 3. Dále mluvil o reformě psychiatrické péče a vysoce specializované a návazné péči, které se v evaluaci tematického cíle 9 spojily, přejmenovaly a přesunuly na rok 2024. Představil výsledky evaluace prioritních os 1 a 3 a vyjmenoval oblasti působení. Zmínil dodavatele evaluace Naviga Advisory and Evaluation a následně popsal

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

oblasti a metody evaluace, použil i konkrétní příklady jako např. zkrácení doby jízdy z obcí do krajských měst, nehodovost na silnicích, dopady financování hromadné dopravy apod.

6. Různé

7. Závěry z 20. zasedání MV IROP

Leo Steiner, předseda MV IROP

Zrekapituloval závěry a poděkoval přítomným za účast.

Správnost zápisu ověřila: Mgr. Jana Brodská, vedoucí oddělení podpory operačních programů

V Praze, dne .....

Zápis schválil: Mgr. Leo Steiner, vrchní ředitel sekce evropských a národních programů

V Praze, dne .....